Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 200 084.

Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy.

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 15 gr, na stronie 3-łamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIX — NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 1 KWIETNIA 1939 — N — Nr 39

Jesteśmy narodem żołnierskim.

Naród, który nie myśli, nie czuje i nie działa po żołniersku — ginie. Zostaje po nim na pożółkłych kartach historii niesława, hańba i pogarda. Jest pośmiewiskiem w potomności i nawozem, na którym nie zawsze może się krzewić jakieś życie. Najczęściej taki w upodleniu upadły naród jest czynnikiem rozkładającym wszystko, co miało nieszczęście z nim się zetknąć. Rozkłada on nawet swoich zdobywców. Tworzy istne bagno dziejowe.

Wielkie rzeczy pozostały po mężnych narodach. Kultury rodziły się z żołnierskiego czynu. Trwały i rozwijały się w klimacie moralnym tych czynów, karmione bohaterstwem, ofiarnością i chwałą, zdobywaną na polu walki, gdzie człowiek uczył się spełniać swój obowiązek w obliczu śmierci i kosztem życia. Wojna bowiem jest twardą szkołą wielkości.

Różne są narody. Jedne z natury żołnierskie, bojowe, zdobywcze, a inne nie. Jedne dyktują prawa narodom, a inne ulegają prawom. Jedne swobodnie tworzą historię, narzucają jej swoje cele, a inne tworzy historia, zmuszając je do ulegania cudzym celom. Jedne są twórcami, a inne tworzywem. Wszystko zależy tu od zdolności do walki, od drapieżności i decyzji.

Polacy są narodem żołnierskim. Natura dała im męstwo, bitność, dała dumę i wolę tworzenia, dała nawet zaciekłość i decyzję, ale obok tego wszystkiego dała też trochę bierności, lenistwa i wygodnictwa.

Tymczasem epoka współczesna wymaga wyjątkowych cech ducha. Wymaga największego natężenia cnót żołnierskich. Wymaga miast bierności, lenistwa i wygodnictwa — dynamizmu, inicjatywy, wytrwałości i hartu, twardości. Wymaga całkowitej wewnętrznej militaryzacji duchowej. Słowem, wymaga silnego charakteru. I to każdy z nas świadomie musi rozwijać, łamiąc bez litości wszelkie słabości w sobie.

Musimy rzeźbić w sobie i cyzelować ten bogaty, męski, żołnierski charakter. Musimy rozwijać i pielęgnować w sobie siłę duchową. W przeciwnym razie przestaniemy być wielkim narodem, a staniemy się gliną, z której inni lepić będą przemijające kształty według własnej fantazji i woli. Stracimy więc nie tylko możność kształtowania dziejów, ale stracimy także człowieczeństwo, zamieniając się na bezkształtną masę tworzywa, na jakiś zespół żywych, ale bezwolnych przedmiotów. **Los wyznaczył nam dość trudne stanowisko na mapie Europy. Tkwimy na skrzyżowaniu europejskich i azjatyckich imperializmów.** Odcinamy te imperializmy od siebie. Przedzielamy je sobą, wytrzymując nataczywy ich nacisk. Ciśniemy z kolei na nie, starając się zepchnąć je z ich szlaków. Wykonywujemy pracę dziejowych tytanów. Nic więc dziwnego, że **musimy być silni**, bo moc nasza, to warunek **zwycięskiego trwania i rozwoju.** A rozwój nasz — to nasza wielkość.

Wszystko to wyznacza nam naszą żołnierskość. W sytuacji naszej tkwi dramatyczny mus: albo będziesz zwycięskim żołnierzem albo zginiesz i zostaniesz wymazany z dziejów Europy i z jej mapy. Oto **dlaczego Polak musi do głębi militaryzować siebie i stać się siłą dziejową, której nic się oprzeć nie zdoła.**

Areszt za rozsiewanie fałszywych wiadomości.

W związku z rozsiewaniem fałszywych wiadomości na temat obecnej sytuacji międzynarodowej, w Gdyni aresztowano w ostatnich dniach 17 osób.

W Łodzi referat karny Starostwa Grodzkiego skazał za zakłócenie spokoju przez rozsiewanie nie uzasadnionych plotek na 2 miesiące bezwzględnego aresztu: Moszka Dawidowicza, Fr. Trecnabana i Helenę Jutowską.

PKO daje 3 miliony zł na pożyczkę lotniczą

Warszawa. Onegdaj prezydium PKO subskrybowało **pożyczkę obrony przeciwlotniczej w wysokości 3 milionów złotych.**

Pożyczka na obronę przeciwlotniczą

Subskrypcja odbywać się będzie od 5 kwietnia do 5 maja.

Jak już podaliśmy pokrótce — Rada Ministrów postanowiła na posiedzeniu, odbytym ostatnio, rozpisać wewnętrzną pożyczkę państwową, przeznaczoną na cele rozbudowy lotnictwa wojskowego i artylerii przeciwlotniczej. Pożyczka ta pozwoli na powiększenie dotychczasowych środków, które przeznaczone są z różnych źródeł na cele obrony narodowej, a w szczególności na cele obrony przeciwlotniczej.

W dniu 29 cm. ogłoszone zostało rozporządzenie ministra skarbu w porozumieniu z ministrem spraw wojskowych, ustalające formy i warunki pożyczki. Pożyczka wypuszczona będzie w obligacjach i bonach pod nazwą „5 proc. pożyczka obrony przeciwlotniczej“ oraz „3-proc. bony obrony przeciwlotniczej“.

5 proc. pożyczka obrony przeciwlotniczej wypuszczona będzie w obligacjach na okaziciela, opiewających na 100 zł wartości imiennej lub na wielokrotność tej kwoty i umarzana będzie po kursie 100 za 100 w ciągu 15 lat wyłącznie w drodze losowania.

Obligacje pożyczki oraz przychody z tych obligacyj zwolnione będą od wszelkich podatków — i danin państwowych i samorządowych, a ponadto przysługiwać im będzie szereg innych specjalnych przywilejów.

3-proc. bony obrony przeciwlotniczej wypuszczone zostaną w odcinkach na okaziciela po 20 zł wartości imiennej z przeznaczeniem dla tych obywateli, którzy ze względu na swą sytuację materialną nie będą w stanie podpisać pożyczki.

Subskrypcja bonów przyjmowana będzie od każdego subskrybenta najwyżej na 4 sztuki tych bonów łącznej wartości imiennej 80 zł. 3 proc. bony obrony przeciwlotniczej podlegać będą jednorazowemu wykupowi według ich wartości imiennej po upływie 5 lat. Odsetki od bonów za cały okres 5 lat wypłacone będą subskrybentom z góry przez potrącenie ich z ceny sprzedażnej bonów, t.zn. za każde 20 zł wartości imiennej bonu subskrybent zapłaci 17 zł.

Subskrypcja pożyczki obrony przeciwlotniczej i bonów obrony przeciwlotniczej otworzona zostanie z dniem 5 kwietnia br. i trwać będzie do dnia 5 maja br.

Wpłaty na subskrypcję przyjmowane będą wyłącznie w gotowiźnie, przy czym co najmniej trzecia część zadeklarowanej kwoty powinna być wpłacona przy subskrypcji, reszta zaś najpóźniej do dnia 5 lipca 1939 r.

Pracownicy instytucyj publiczno-prawnych będą mogli wpłacać należność za subskrypcję w 5 równych ratach miesięcznych od 1 V do 1 IX br. włącznie.

Na komisarza pożyczki powołany został prezes Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej — gen. broni Leon Berbecki.

Jeszcze nie nadszedł termin subskrypcji, a już zadeklarowano 63 milionów zł

na pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej.

Ze wszystkich stron sypie się grosz bądź to w postaci ofiar na Fundusz Obrony Narodowej, bądź to we formie subskrypcji na pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej. Na Fundusz Obrony Narodowej już wpłynęło kilka milionów, a na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej mimo, że termin subskrypcji jeszcze nie nadszedł, już zadeklarowano przeszło 63 miln. zł. I w naszym powiecie płyną już ofiary na FON, a wobec licznych zapytań, skierowanych do nas, odpowiadamy, że ofiary te należy wpłacać na konto Powiat. Komitetu Fund. Obrony Narodowej w KKO pow. lub. w Nowym Mieście Lubawskim, w Lubawie oraz w Banku Ludowym w Nowym Mieście Lub. i w Lubawie.

Napewno żaden prawy Polak nie uchyli się od obowiązku jak najdalej idących ofiar na dozbrojenie naszej armii i naszej siły lotniczej.

Moratorium do 30 czerwca 1939.

W wyniku referatu posła Cz. Wróblewskiego Sejm i Senat uchwalił ustawę o częściowym zawieszeniu wymagalności długów rolniczych.

Treść uchwalonej ustawy o moratorium jest następująca:

Art. 1 (1). Zawiesza się do 30 czerwca 1939 r. z mocy samego prawa wymagalność kapitału wszelkich długów rolniczych, powstałych przed dniem 1 lipca 1932, bez względu na to, czy dług został już objęty uporządkowaniem, bądź z mocy samego prawa, bądź z mocy orzeczenia urzędu rozjemczego, ugody, przy pomocy Banku Akceptacyjnego lub też w ogóle nie został jeszcze uporządkowany.

(2) Postępowanie egzekucyjne z tytułu powyższych należności nie może być wszczęte, a wszczęte ulega zawieszeniu z mocy samego prawa.

Art. 2 Nie podlega zawieszeniu wymagalność długów rolniczych:

1) z tytułu kredytów, opartych na emisji listów zastawnych i obligacji oraz kredytów z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

2) objęte prawomocnymi układami, zawartymi w trybie przepisów rozdziału VII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R.P. z 1936 r. nr 5 poz. 59).

Art. 3. Pojęcie długu rolniczego rozumie się w określeniu przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. RP z 1936 r. nr 5, poz. 59).

Art. 4. Wykonanie ustawy niniejszej poruczа się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Z powyższej ustawy wynika, że nie dotyczy ona zobowiązań osadniczych wobec Banku Rolnego.

Złożył jednak w tej sprawie miarodajne oświadczenie min. Poniatowski. Podajemy je w brzmieniu, zamieszczonym w nr 68 urzędowego „Monitora Polskiego“.

„Wobec podniesionych wątpliwości — mówił w dn. 22 marca w Sejmie p. min. Poniatowski, — potwierdzam oświadczenie, złożone w moim imieniu przez urzędnika Ministerstwa na Komisji, że w toku tego krótkiego czasu, o którym mówi ustawa, egzekucje z nieruchomości należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej nie będą stosowane“.

Podkreślamy, że chodzi tu o egzekucje z nieruchomości, które do 30 czerwca 1939 r. mają być w stosunku do osadników utrzymane. Powyższe oświadczenie nie dotyczy egzekucji z ruchomości, które nie są utrzymane, — a ponadto w ogóle nie dotyczy własnych należności Banku Rolnego, opartych na listach zastawnych.

W razie potrzeby należy się więc powołać na oświadczenie min. Poniatowskiego.

Ustawa wymagalności długów rolniczych już ogłoszona.

Warszawa, 30 marca. Ogłoszona została w Dzienniku Ustaw nr 26 z dnia 30 czerwca rb. ustawa o częściowym zawieszeniu wymagalności długów rolniczych, która wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia. W myśl tej ustawy na okres przednówkowy przestaje grozić rolnikom płatność rat **dawnych długów rolniczych.**

Poseł Litwy w Warszawie przybył do Kowna.

Onegdaj przybył do Kowna poseł litewski w Warszawie min. Szaulis, który został natychmiast przyjęty przez min. spraw zagr. Urbszysa i odbył z nim 3 i pół godzinną konferencję. Następnie min. Urbszys i Szaulis udali się do apartamentów prywatnych premiera Czernіusa, gdzie kontynuowali swoje rozmowy.

Wizyta min. Becka w Londynie.

Program wizyty ministra spraw zagran. Józefa Becka w Londynie już został ustalony. Pobyt ministra potrwa 3 dni, tj. 4, 5 i 6.

Z krwawej Hiszpanii.

Wojna domowa zakończona

Madryt 29 marca. Radiostacja w Burgos dziś o godz. 14.20 ogłosiła, że **wojnę domową w Hiszpanii należy uważać za zakończoną.**

I Walencja już się poddała.

Burgos. Radiostacja w Walencji oznajmiła, iż miasto poddało się wojskom gen. Franco.

Anglia na razie nie zaprowadza powszechnej służby wojskowej, ale podwaja jej stan liczebny.

Londyn. Premier Chamberlain złożył ostatnio na popołudniowym posiedzeniu Izby Gmin następujące oświadczenie:

Przeprowadzając badania, rząd brytyjski zdał sobie sprawę z konieczności spopularyzowania w szerszym jeszcze, niż dotychczas zakresie służby ochotniczej w całym kraju. Rząd przeto rozważył sytuację i doszedł do następującej konkluzji:

1 Armia lądowa, która obecnie na stopie pokojowej liczy 130 tysięcy ludzi, zostaje po dodaniu do niej ok. 40 tys. ludzi natychmiast postawiona na stopie wojennej. 2. Armia lądowa, w ten sposób doprowadzona do normy 170 tys., zostaje przekształcona na stopę wojenną, to znaczy podwojona i liczebność jej wynosić będzie 340 tys. ludzi.

Podejmując tę decyzję, rząd wyraża przekonanie, że W. Brytania bynajmniej jeszcze nie wyczerpała wszystkich swoich możliwości, zawartych w służbie ochotniczej. Rząd uważa, że możliwości służby ochotniczej mogą pokryć wszystkie chwilowe potrzeby. Decyzje te pociągną za sobą wiele zarządzeń celem umożliwienia niezbędnego powiększenia pomieszczeń, liczby kompetentnych instruktorów, wyposażenia i rezerw, a także potencjału wojennego, niezbędnego dla utrzymania powiększonych w ten sposób sił wojskowych. Należy oczywiście zdać sobie sprawę z tego, że wymagane będą daleko większe, niż dotychczas wysiłki, aby uświadomić społeczeństwo o potrzebie uzyskania odpowiedniej ilości rekrutów dla wojsk lądowych możliwie w najkrótszym czasie. Rząd ufa, że członkowie Izby Gmin gotowi będą w tej czy innej postaci udzielić swojej pomocy w tych wysiłkach".

Zastępca przywódcy opozycji, poseł Greenwood z Labour Party, oświadczył, że pragnie w imieniu Labour Party powitać z zadowoleniem oświadczenie premiera, dowodzące, że rząd zamierza utrzymać w mocy system ochotniczy.

Angielska misja wojskowa we Francji.

Onegdaj rano przybył do Paryża samolotem gen. Gort, szef angielskiego sztabu generalnego, na czele misji wojskowej, złożonej z 4 wyższych oficerów. Na lotnisku powitali gen. Gorta szef francuskiego sztabu generalnego gen. Gamelin.

Gen. Gort przybywa do Paryża na zaproszenie, skierowane doń przed kilku tygodniami przez gen. Gamelin. W ciągu kilkudniowego pobytu angielska misja wojskowa przeprowadzi szczegółowe rozmowy na temat technicznego zorganizowania praktycznej współpracy wojskowej sił zbrojnych obu krajów. Angielska misja wojskowa uczestniczyć będzie w ćwiczeniach wojskowych i zwiedzi niektóre odcinki linii Maginota.

Policja i celnicy niemieccy opuścili pogranicze polsko-słowackie.

Czadca. W poniedziałek opuścili Czadcę niemieccy celnicy i straż graniczna.

We wtorek wyjechała z Czadcy niemiecka policja.

Jak twierdzi miejscowa ludność — policja i celnicy niemieccy zostali ściągnięci z całego pogranicza słowacko-polskiego.

Dlaczego odroczenie Sejmu?

W sprawie odroczenia Sejmu na 30 dni poświęca swoje uwagi „Kurier Polski".

Czytamy tam:

„Co oznacza odroczenie sesji? W naszych warunkach uwalnia ono P. Prezydenta od konieczności zwoływania sesji nadzwyczajnej, która w myśl postanowień konstytucji, musi mieć wskazany wyraźnie zakres prac. A więc sesję nadzwyczajną zwołać można po zamknięciu sesji zwyczajnej tylko dla załatwienia wyraźnie wymienionych, konkretnych projektów ustawowych.

Inne przedłożenia nie mogą być na sesji nadzwycz. rozpatrywane bez specjalnego zarządzenia P. Prezydenta o ewentualnym rozszerzeniu zakresu prac przewidzianych. Inicjatywa ustawodawcza posłów jest na sesji nadzwyczajnej ograniczona do zakresu prac, wyznaczonych w zarządzeniu P. Prezydenta. Są to zatem poważne — ograniczenia w pracy ustawodawczej.

Natomiast odroczenie i wznowienie sesji zwyczajnej pozwala na prowadzenie normalnej działalności ustawodawczej, bez żadnych ograniczeń dla rządu, Sejmu i dla inicjatywy poselskiej. Toteż jest różnica zasadnicza między zamknięciem i odrocz. sesji, dlatego też obecnie obrana została droga odroczenia obrad parlamentarnych.

Wielka mowa premiera francuskiego Daladiera.

W środę prem. francuski Daladier ogłosił przez radio deklarację rządową. Oświadczył w niej, że „Francja będzie broniła wolności i praw, a historia uczy, że Francuzi potrafią się bić". Podkreślał, że „siła Francji **leży też w jej sojuszach, które zastaną Francję u boku jej przyjaciół, jeżeli będą w potrzebie**". Co do żądań włoskich oświadczył, że nie oddamy ani jednego cala kwadratowego naszej ziemi, nie ustąpimy ani jednego artykułu z naszych uprawnień.

Co do Niemców oświadczył, że pod pokrywką rozmaitych ich frazesów „**czai się najpospolitsza chęć grabieży**".

Spokój i zrównoważenie.

Spokojna, zrównoważona, ale zarazem tak męska postawa narodu polskiego w tak niebezpiecznej chwili budzi podziw. Tak np. „Nowiny Codzienne", wychodzące w Opolu, piszą za „Wieczorem Warszawskim":

„Polacy są dziwnym Narodem — powiedział jeden z zagranicznych obserwatorów naszego życia. — Jeszcze przed tygodniem słyszałem naokoło narzekania i pesymistyczne uwagi i na każdym kroku spotykałem się z objawami nerwowego niepokoju. I nagle — jaka odmiana! **W ciągu paru dni staliście się spokojni i zrównoważeni**, tak to wygląda, jak gdyby wszyscy Polacy należeli do jakiegoś sprzysiężenia, które z dnia na dzień posiadało ważną tajemnicę".

a od siebie dodają:

A oto wyjaśnienie „tajemnicy":

1. „Inni zajmują się przede wszystkim obliczaniem sił cudzych, zarówno wrogich, jak i sprzymierzonych, my odwrotnie, **zaczynamy rachunek od własnych sił.**

2. Inni oceniają honor złotem albo teoretyczną szansą zwycięstwa lub klęski, my znamy tylko jedną cenę honoru: **krew.**

3. Inni sądzą, że lepiej stracić część, by ratować resztę, my takie transakcje nazywamy poprostu **zdradą.**

4. Inni czują się dobrze w mgle i czadzie odroczeń i przewlekań, a tracą pewność siebie w obliczu rozstrzygnięć, **my wolimy jasne sytuacje**".

Gawęda starego Macieja z Biedaszkowa.



— Pochwalony Jezus Chrystus — woła z daleka wojownicza połowica kuma Walka i żwawym krokiem biegnie do mnie.

— Na wieki wieków — odpowiadam, dziwiąc się, dlaczego jej tak śpieszno.

Ona jak z procy wyrzuca słowa i gada, — że ledwo za nią podążyć mogę.

— No i co, mówicie Macieju, to mamy i wojnę!

— Co, sąsiadko, wojnę?! Nie słyszałem, żeby już wojna miała być. Przecież największy panuje spokój i daleko do mobilizacji.

— Et, nie prawda! Byłam w mieście i tam spotkałam kuzynkę, która mi to na pst mówiła i do Banku zaszła po pieniądze, niby, że jej najstarszy syn się żeni.

Tu mnie złość wzięła na takie babskie gadanie i na to, że baba wnosi ferment, podszyta jakimś strachem o tę trochę waluty i to zupełnie niepotrzebnie.

— Co tam sąsiadka gada za bzdury? Sąsiadka wojuje chyba ze swoim Walkiem, albo mu wojnę wypowiedziała, ale zdaje się już od dawna. Dlatego sąsiadka nosiła te grosze na bank, żeby Walek nie wiedział, bo inaczej byłby się w dobry sprzęt gospodarczy lub inwentarz zaopatrzył, — a teraz to strach. Tfu! Takie to macie zaufanie? Taki to patriotyzm? Wstyd i hańba! Oj, krótki ten wasz rozumek, sąsiadko, choć macie długie włosy. Nie widzicie, że od pewnego czasu skaczą około tej Polski mocarstwa z lewej i prawej strony. Każdy by ją chciał mieć przy swoim boku!

Gdyby dziś Polska chciała 100 milionów funtów — dostałaby je na 50 lat bezprocentowo, ale ona stoi na straży własnego interesu i strzeże pokoju, a wy gadacie o wojnie!

— Jeszcze nie tak daleko i możecie myśleć, co chcecie. Jedno powiadam, popełniacie błędy i to kardynalne.

Wszak kuzynka dostała bez słowa swoje pieniądze, może nawet dla sprytnego złodzieja, o którego nie trudno. Bank wypłaca, daje pożyczki, bom sam wczoraj pożyczył, a wy jesteście w strachu o waszą kruszynę grosza?

— Ale jakby czego, broń Boże, wojna była i pieniądze przepadły...

— Aha, jakby było i czego Broń Boże... Już was mam! Więc niewiara i obawa, a ja mówię, żeby już była, żeby wam te strachy raz na zawsze odpędzili. Przecież taka walka to walka całego narodu, to walka na życie i śmierć. — Idzie przecież o Polskę i jej byt, a wam tu chodzi o tę trochę waluty? Zachowujecie się niby ta Żydówka z Nalewek, której grosz droższy jest od honoru, życia i Ojczyzny? Nigdy się po was tego nie spodziewałem.

— Nie próbujcie protestować, sąsiadko, jam nie Walek i mam swoje poglądy. Mam pełne zaufanie, przede wszystkim do wojska. Więc spokojnie śpię i czekam, nie wzorując się na czarnogiełdziarzach, — dla których Bereza za małą karą.

Kuzynce napiszcie pocztówkę, że jest pomylona i nie zasługuje na miano Polki!

Obecnie tylko ludzie twardzi i mężni mają rację bytu i głosu.

— Teraz proszę sobie sprawę dobrze rozważyć i spokojnie dalej pracować, a nie słuchać na podszepty niepoczytalnych ludzi, bo, jak to mówią: „Głupota głupotę rodzi", — a nam do głupot daleko!

Pozdrówcie kuma Walka i idźcie z Bogiem, bo mam robotę, a ta pilniejsza, jak to młócenie prostej słomy.

Maciej z Biedaszkowa.

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 31 marca 1939 r.

Kalendarzyk. 31 marca, piątek, Balbiny.
1 kwietnia, sobota, Teodory, Hug.
2 kwietnia, niedziela, 6 Postu.

Wschód słońca g 5 — 14 m. Zachód słońca g. 18 — m 05.
Wschód księżyca g. 14 — 03 m. Zachód księżyca g. 3 — m 30.

My umiemy zachować zawsze i wszędzie naszą godność narodową.

Nowe Miasto Lubawskie. Berlińskie Deutsche Diplomatische Korespondenz pisze, iż mają miejsce w Polsce incydenty (!?) antyniemieckie, które wyraźnie wskazują, że „polityka, ułożona między marsz. Piłsudskim a kanclerzem Hitlerem z roku 1934, odrzucana jest przez pewne siły". Z tego wynika, że jakiekolwiek incydenty byłyby tylko na rękę Niemcom, aby je móc wyzyskać przeciw Polsce. My oczywiście tej przyjemności Niemcom sprawiać nie myślimy, aby im dawać możliwości wykorzystywania tego jako pretekst przeciw Polsce. My umiemy zawsze i wszędzie zachować naszą godność narodową. Jakiekolwiek bądź prowokacje z tamtej strony wytrącą nas nie z równowagi, a reakcja nasza na nie będzie polegać na tym, że doniesiemy o tym władzy.

Z miasta i powiatu

Podajemy do wiadomości,

że wszelkie ogłoszenia, z wyjątkiem nekrologów w razie konieczności, przyjmuje administracja tylko do godz. 9 rano w poniedziałki, środy i piątki.

Prosimy więc o usilne przestrzeganie podanego terminu. Administracja.

12 kwietnia kończą się ferie wielkanocne w szkołach.

Nowe Miasto. Min. WR i OP. przesunął termin zakończenia ferii wielkanocnych w bież. roku na dzień 12 kwietnia r. 1939. Zajęcia szkolne rozpoczną się zatem w czwartek, dnia 13 kwietnia 1939 r.

Występ Teatru Ziemi Pomorskiej.

Nowe Miasto. W dn. 24 bm. odegrał zespół artystów Teatru Ziemi Pomorskiej komedio-farsę Niewiarowicza pt: „I po co zaraz tragedia?" Podobnie jak komedia tegoż autora, aktora i reżysera w jednej osobie pt. „Gdzie diabeł nie może", grana u nas w ub roku, sztuka ta wywoływała co chwila salwy śmiechu i oklaski. Kapitalne były role boksera Floriana Groma (w interpretacji p. Wasilewskiego), Nell, żony dyr. Zalewicza (p. Ładosiówna) oraz samego dyrektora (p. Cybulski). Występ zespołu objazdowego wywarł miłe wrażenie na rozbawionej publiczności.

Rada Powiat. uchwaliła budżet na r. 1939-40.

Nowe Miasto. Dłuższa dyskusja wywiązała się na ost. posiedzeniu Rady Powiatowej, (o którym donosiliśmy w n-rze czwartkowym) nad sprawą przeklasyfikowania niektórych dróg powiatowych mających wybitnie lokalne znaczenie, na drogi gminne. W ciągu dyskusji podniósł p. Starosta, iż pow. lubawski posiada najgęstszą sieć drogową, wśród powiatów Rzplitej. Ogólna długość powiatowych dróg bitych wynosi 280,502 km, państwowych 54,658 wojewódzkich 45,354.

Obrady budżetowe toczyły się w dość ożywionym tempie. Wydatki i dochody budżetu administracyjnego ustalono w sumie 309.825,53 zł. Wprowadzono m. in. nast. zmiany do preliminarza, proponowanego przez Wydział Pow.: zamiast sumy 780 zł (odszkodowanie za używanie własnych rowerów przez drogomistrzów) wstawiono sumę 420 zł, skreślono subwencję na utrzymanie Rady Szkolnej Pow., (100 zł), sumę tę przelano na stypendia dla niezamożnych uczniów, która wynosi obecnie zł 300. Radni Wałaszek i Guzowski oświadczyli, iż nie są zapraszani na posiedzenia instytucji wyżej wym., której są członkami.

Z nowych pozycji w tym dziale należy wymienić sumę 500 zł przeznaczonej na potrzeby kulturalne i artystyczne Pomorza. Do działu: zdrowie publiczne wstawiono również kwotę 1500 zł na samochód dla komendanta PW i WF, przy czym p. przewodniczący zaznaczył, iż KSM i „Sokół" w pow. lubawskim w pełni **będą korzystać z praw organizacji przysposobienia wojskowego.** Lekarz powiatowy dr Lachowski przedstawił wyniki walki z tyfusem, którego liczba zachorzeń znacznie się zmniejszyła. Przeprowadzono w I-ym kwartale br. ok. 5 tys. szczepień antytyfusowych.

Przeznaczono także 3000 zł na przyszłą szkołę rolniczą w Lubawie, a subwencję dla Kół Gospodyń Wiejskich, których przedstawicielka p. Warakslewiczowa zwróciła uwagę na to, iż członkinie Kół Gosp. Gosp. Wiejsk. zajmują się obecnie tkactwem (tymczasowo ręcznym) i zademonstrowała swój kostium, wykonany ręcznie, przy oklaskach radnych, podniesiono do 1200 zł. Należy podkreślić, iż podatek wojewódzki na rok przyszły preliminowano tylko w wys. 14.269 zł, podczas gdy w r. ub. wynosił on 24.737. Obecnie pow. lubawski płaci najmniejszy z wszystkich powiatów Pomorza podatek wojewódzki, którego wysokość jest dziś dostosowana do zdolności płatniczych ludności.

Jak donosiliśmy już, przeznaczono również kwotę 5.000 zł na FON. Subwencję dla Tow. Popierania Budowy Publ. Szkół Powsz. podniesiono ze 100 na 300 zł.

W ramach dochodów podniesiono udział w podatku dochodowym z 8500 na 9500 zł, dodatek do państw. podatku gruntowego z 44 000 na 47 000 zł, dodatek komunalny

z 11000 na 12000 zł oraz dodatek komun. do państw. podatku dochod. z 42000 na 43000 zł.

Po załatwieniu budżetów cegielni, żwirowni i szpitala pow., które przyjęto bez dyskusji oraz po wolnych wnioskach p. przewodniczący obrady zamknął.

Wszystko na F. O. N.

Nowe Miasto. Staraniem tut. Koła Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 kwietnia wielka impreza dochodowa na Fundusz Obrony Narodowej. **Po raz pierwszy występuje na estradzie p. prof. Eugeniusz Olma,** który społeczeństwu naszego miasta dał się już poznać jako znakomity mówca.

Wierzymy, że wszyscy, którym zalety na czystości i pięknie naszej mowy ojczystej pójdą na wykład prelegenta pt. **„Kultura i technika żywego słowa"**.

W pierwszej części swego wykładu mówić będzie prelegent **o rozwoju historycznym żywego słowa,** następnie **o sztuce wymowy.** W drugiej części prelegent omówi technikę **prawidłowej wymowy.**

Punktem kulminacyjnym imprezy będzie atoli część trzecia: deklamacje.

Genialną maestrią wymowy ożywi p. prof. Olma **natchnione myśli** poetów. Mocnym, żywym słowem zilustruje swój wykład, a zarazem jak **taranem uderzy w serca słuchaczów,** zdobywając je natychmiast dla tej **najcudniejszej** i najważniejszej sprawy naszej, dla **mowy polskiej** i ziemi polskiej. Jesteśmy przekonani, że występ utalentowanego artysty deklamatora, b. długoletniego lektora wymowy i deklamacji w Instytucie Filozoficznym OO Jezuitów w Krakowie oraz w Wyższym Katolickim Studium Społecznym w Poznaniu, zadowoli najsurowsze nawet wymagania i najbardziej wybrednych słuchaczy.

Nadmieniamy przy tym, że całkowity dochód (cała kasa brutto) bez jakichkolwiek potrąceń i opłat przekazana będzie na F. O. N.

Zważywszy zwłaszcza na tak wzniosły cel imprezy, podjętej myśli hasła: „Wszystko na FON", pójdziemy wszyscy bez wyjątku na ten „Wieczór żywego słowa".

Zamiast wieńca.

Nowe Miasto. Zamiast wieńca na trumnę śp. Mieczysława Olszewskiego złożyło Tow. Kupców Samodzielnych na ręce przewodniczącej p. Jentkiewiczowej 10 zł na rzecz ubogich Tow. św. Wincentego a Paulo.

Zamiast wieńca na trumnę śp. Mieczysława Olszewskiego złoży i pp. Rostowie w naszej administracji 5 zł na cele Stow. Pań św. Wincentego a Paulo.

Zamiast wieńca na trumnę śp. Mieczysława Olszewskiego odprawiona zostanie Msza św. w dniu 3 kwietnia rb. o godz. 7.15, zamówiona przez Towarzystwo Restauratorów — Nowe Miasto Lubawskie.

Kupiectwo nowomiejskie składa ofiarę na FON i subskrybuje pożyczkę na cele lotnictwa.

Nowe Miasto. W środę, 29 marca rb. odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Bol. Jentkiewicza zebranie miejsc. Tow. Kupców Samodzielnych. Omawiano sprawy: biegłych do spraw podatkowych, jubileuszu 20 lecia Związku Tow. Kup. na Pomorzu oraz uchwalono ofiarować z kasy Towarzystwa 100 zł na FON, poza tym organizacja subskrybuje pożyczkę na cele obrony przeciwlotniczej na sumę 200 zł. Niezależnie od tej uchwały kupcy zaofiarują jeszcze indywidualnie odpowiednie kwoty na FON i wezmą udział w subskrypcji pożyczki na obronę przeciwlotniczą.

Stow. Pań Mił. św. Wincentego a Paulo.

Nowe Miasto. Szan. Paniom Kolektorkom do wiadomości, że niedzielną kolektę przed kościołem odkłada się z powodu kwesty ulicznej w tym dniu na pomoc zimową dla biednych dzieci, na drugie Święto Wielkiejnocy.

Przewodnicząca.

W święto Katolickiej Kobiety.

Lubawa. W niedzielę, 26 marca rb. Kat. Stow. Kobiet obchodziło swe święto organizacyjne Zwiastowania N. Marii P. uroczystym zebraniem w salce parafialnej.

Zebranie zagaiła w zast. prezeski p. Zomkowska pozdrowieniem katolickim oraz inwokacją do N. Marii P. o pokój na świecie. Po przywitaniu zebranych wygłosiła krótki referat o skutecznej działalności kobiety-chrześcijanki w walce o ducha i ideały katolickie.

Następnie żeński chór „Harfa" odśpiewał piękną pieśń „Matko Wszechwładcy", po czym ks. prałat Kasyna, nawiązując do działalności i rozwoju Akcji Katolickiej, zobrazował wzrost wpływu i powagi Kościoła i papiestwa na tle ostatnich czasów, a w szczególności w chwilach śmierci Ojca św. Piusa XI i koronacji Piusa XII.

Nastąpiła najpodnioślejsza chwila uroczystości, przyjęcie 16 pań do Stowarzyszenia, które po złożeniu przyrzeczenia organizacyjnego zostały dekorowane odznakami Stowarzysz. Z piękną dykcją i wyczuciem deklamowała p. M. Karczewska wiersz pt. „Na Jasnej Górze", nagrodzona gorącymi oklaskami zebranych, po czym chór ż. „Harfa" odśpiewał pieśń „Matko Najśw." W interesującym referacie p. Górska pt. „U stóp Patronki", zobrazowała typ kobiety uspołecznionej, pracującej w szeregach Akcji Kat., zapatrzonej w najpiękniejszy wzór N. Marię P. Referat ten wysłuchali zebrani z wielką uwagą. Żywymi oklaskami nagrodzili zebrani małą Anielkę Zomkowską, za śliczną deklamację pt. „Maria, moja Matka". Uroczystość zakończył efektowny żywy obraz, przedstawiający Matkę Boską Bolesną pod krzyżem, na tle pięknej dekoracji, wykonanej przez p. Zambrzyckiego. Podczas tej sceny solo śpiew pt. „Stabat Mater" Szopena wykonała p. M. Cichocka. Śpiew wykonany podczas tej uroczystości wćwiczył p. Mówiński.

Hymnem „My chcemy Boga" zakończono podniosłą uroczystość.

Na szczególną uwagę zasługuje duży zastęp kobiet, zorganizowanych w KSK. Szczupła salka parafialna nie mogła pomieścić zebranych, nie mówiąc już o przedstawicielach poszcz. organizacyj A. K., którzy wzięli udział w zebraniu.

Prośba.

Lubawa. Krótki czas dzieli nas od świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Dzień ten chciałoby Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Lubawie uprzyjemnić swoim ubogim i starcom i wydać z okazji tej tradycyjne porcje wielkanocne, składające się z artykułów żywnościowych, aby w obecnych smutnych i ciężkich czasach choć na krótki czas wnieść promień jaśniejszy do codziennego szarego życia tych najbiedniejszych. Zanosimy zatem gorącą i uprzejmą prośbę do Obywatelstwa miasta i okolicy o datki czy to w gotówce czy naturaliach, abyśmy mogli sprostać naszym zadaniom.

Zarząd Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Lubawie.

Kwesta uliczna.

Lubawa. W niedzielę, 2 kwietnia, urządza Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym kwestę uliczną na rzecz biednych dzieci.

Apeluje się do ofiarności tut. społeczeństwa, aby raczyło choć małym datkiem zasilić puszki pp. kwestarek i kwestarzy, a tym samym przyczynić się do ulżenia niedoli biednych dzieci w nadchodzące święta, pomnąc na słowa Chrystusa: „Coście tym najbiedniejszym uczynili, mnieście uczynili".



Jubilat ks. Marcin Kownacki, prob. we Wrockach.

Konferencja wywiadowcza w prywatnym gimnazjum m. Lubawy.

We wtorek, 4 kwietnia o godz. 12 odbędzie się w gimnazjum w Lubawie konferencja informacyjna o postępach i sprawowaniu się uczennic i uczniów.

(—) Dyr. K. Wolbek

Żydofilski rolnik.

Chrośle. Donoszą nam, iż rolnik Małkowski, który uważa się za wielkiego patriotę, przez kilka nocy gościł w swym domu Żydów, którzy jeździli po okolicy ze swym tandetnym towarem. W końcu p. M. zawarł jeszcze z Żydami pewną transakcję, na której wyszedł podobnie jak... przysłowiowy Zabłocki na mydle.

P. Małkowski, który potrafi narzekać na stosunki w kraju, powinien zrozumieć, iż on i jemu podobni przez tolerowanie i współpracę z Żydami warunki bytu Polaków pogarszają.

Schwytano wspaniały okaz wilka.

Kowaliki. Donosiliśmy w jednym z n-rów ub. tygodnia, iż w pobliskich lasach państw. ukazały się wilki, przy czym jednego z nich postrzelono. Otóż, jak się dowiadujemy, w tych dniach wspaniały okaz wilka udało się w pomysłowy sposób schwytać p. Witoldowi Truszczyńskiemu w Kowalikach. Okazem tym zainteresował się już ogród zoologiczny w Poznaniu, tak, iż można go jeszcze u p. Truszczyńskiego oglądać do dn. 1 kwietnia rb. włącznie.

Z Pomorza.

Ofiarność społeczeństwa na F. O. N.

Brodnica. W zrozumieniu doniosłości obecnej chwili wykazało swe patriotyczne stanowisko także społeczeństwo miasta i powiatu brodnickiego, składając ofiary na cele Funduszu Obrony Narodowej. Jako jeden z pierwszych złożył na cel powyższy znany działacz społeczny, radny narodowy p. Jan Gończ sumę 500 zł. Do chwili obecnej suma ofiar, złożonych na powyższy cel, sięga już **kilku tysięcy złotych.** Za przykładem miasta poszła również i wieś, gdzie rozmaite organizacje, stowarzyszenia jak i osoby prywatne zadeklarowały rozmaite sumy na F. O. N. Powiat brodnicki, który znany jest ze swej ofiarności na cele dozbrojenia Armii (niedawno przekazał swemu garnizonowi kilka karabinów maszyn.) i obecnie wykazał, że w każdej chwili gotów jest w miarę sił przyczynić się do wzmocnienia obronności.

Z województwa warszawskiego

Na fundusz dozbrojenia.

Kiełpiny. Na ostatnim miesięcznym zebraniu tut. oddziału Kat. Stow. Robotników dn. 26 marca uchwalono jednogłośnie jednorazowe opodatkowanie się na fundusz dozbrojenia garnizonu działdowskiego. Zebrano kwotę 28.50 zł, którą przekazano Pow. Komitetowi FON-u w Działdowie.

Śmierć przez upadek.

Lidzbark. Dnia 23 bm. 77 letnia Maria Zastawna z Lidzbarka, schodząc ze schodów, przypuszczalnie wskutek zawrotu głowy upadła tak nieszczęśliwie, że prócz innych obrażeń doznała pęknięcia czaszki. Sędziwa staruszka, nie odzyskując prawie przytomności, zmarła we wtorek, 28 bm.

RUCH TOWARZYSTW

Lubawa. Pom. Zw. Samodz. Rzemieślników Chrześcijan podaje swym członkom do wiadomości, że zebranie tut. koła w niedzielę, 2 kwietnia nie odbędzie się, gdyż takie zebranie odbyło się już w środę, 29 bm.

Zarząd.

Lubawa. Miesięczne zebranie kółka rolniczego w Lubawie odbędzie się w niedzielę, 2 kwietnia o godz. 16 tej w lokalu p. Piotrowiczowej. O przybycie wszystkich członków uprasza

Zarząd.

Zebranie Zw. Weteranów Powst. Narod.

Nowe Miasto. W niedzielę, 2 kwietnia br. o godz. 13 odbędzie w lokalu zwykłym zebranie Zw. Weteranów Powstań Narodowych — Koło Nowe Miasto. O jak najliczniejszy udział prosi

Zarząd.

Nowe Miasto. W niedzielę, 2 bm. o g. 17 odbędzie się w zwykłym lokalu zebranie Koła Związku Samodzielnych Rzemieślników Chrześcijan dla bardzo ważnych i pilnych spraw, a obecność wszystkich członków koniecznością. Sprawa pożyczki. „Cześć Rzemiosłu"

Zarząd

Przywrócenie ważnych pociągów skasowanych z dniem 1 bm.

Na skutek interwencji Pana Wojewody Pomorskiego u Pana Ministra Komunikacji skasowane ostatnio pociągi pośpieszne Warszawa — Toruń — Gdynia (nr. 401 402) i Warszawa — Działdowo — Laskowice — Gdynia (nr. 603-604) zostaną wznowione z dniem 15 maja rb. i utrzymane w okresie letnim.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.31 | ; frank francuski 14.08; frank szwajcarski 119.15 funt szterling 24.85; marka niemiecka 212.01; gulden gdański 99 75

GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych kg za 100

	Poznań, 30. 3.	Bydgoszcz, 29. 3.
Żyto	14 65— 14.90	14.75— 15.00
Pszenica	18.50— 19 00	19.00— 19.50
Jęczmień	18.75— 19.25	18.50— 18.75
Owies	15.35— 15.75	15.25— 15.75

Redaktor działu politycznego Ks. prof. Józef Dembieński, reszty działów: Benon Reichel.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.



Z dniem 1 kwietnia rb.

BIURO BANKOWE

otwarte dla publiczności od 9 — 15 (3 po poł.) bez przerwy obiadowej

BANK LUDOWY

Nowe Miasto Lubawskie.

Ogłoszenie.

Z dniem 1 kwietnia br. URUCHAMIAM komunikację autobusową na linii

Lubawa - Jamielnik - Biskupiec - Łąkorz - Brodnica

wg poniższego rozkładu jazdy;

Odj.		Przyj.
5³⁰	**Lubawa**	17¹⁵
5⁴⁰	Sampława	17⁰⁵
5⁴⁵	Rakowice	17⁰⁰
5⁵⁵	Radomno	16⁴⁵
6⁰⁵	**Jamielnik**	16³⁵
6¹⁰	Wonna	16³⁰
6²⁰	Szwarcenowo	16²⁵
6³⁰	Krotoszyny	16¹⁵
6⁴⁰	**Biskupiec**	16¹⁰
6⁵⁰	**Łakorz**	15⁵⁵
9⁰⁰	Grudziądz	14⁰⁰
6⁵⁵	Łakorek	15⁵⁰
7⁰⁵	Ciche	15⁴⁰
7¹⁵	Zbiczno	15³⁰
7²⁰	Zmijewo	16²⁵
7³⁰	**Brodnica**	15¹⁵
9³⁰	Toruń	13⁰⁰

UWAGA! W Łąkorzu połączenie do Grudziądza oraz Łasina, Jabłonowa i Nowego Miasta. W Brodnicy połączenie do Torunia, Grudziądza i Warszawy.

Z poważaniem

Lubawska Komunikacja Autobus.

właśc.: Józef Ukleja — Lubawa

WSZELKIE

NAWOZY SZTUCZNE

azotowe, fosforowe, potasowe z gwarancją zawartości procentowej

oraz

Wapno nawozowe mielone

poleca

„ROLNIK“ Spółdzielnia roln.-handl.

Lubawa tel. 39 — Nowe Miasto tel. 49 — Rybno tel. 2

ZIEMNIAKI JADALNE

żółtomięsne

wagonowo i na skład kupuję

Eryk Lewalski, Nowe Miasto Lub.

Telefon 73.

Gospodarstwo

ok. 70-morgowe, budynki masywne, duża wieś kościelna, sprzedam zaraz. Cena wg ugody.

Tomasz Kopistecki
Pokrzydowo, pow. brodn.

Używany damski

rower

sprzedam tanio.

Kto? wskaże eksped. „Drwęca“ Nowe Miasto Lub.

Tajemnice

Czarnej i Białej Magii dostępne są dla wszystkich

Księgarnia „Drwęca” ma na składzie **książkę**, która odsłania najniesamowitsze tajemnice, dotąd nie dostępne dla zwykłych śmiertelników, jak pić tysiące kieliszków bez upicia się, przenikać na wylot karty, wywołać błyskawice, poznać charakter bliźniego, zmusić flaszkę do śpiewu, a jabłko do tańca, jak wywoływać duchy, uzyskać czarną kurę znoszącą złote jaja, unieść się o własnych siłach w powietrze i kilkadziesiąt innych cudów.

Cena tylko 2,75 zł.

Poleca się o natychmiastowy zakup, dopóki się zapas nie wyczerpie.

Józef Cieszyński

Drogeria i Skład Farb
Nowe Miasto Lubawskie
Rynek nr. 7 Telefon nr. 62
Rok założ. 1909

poleca po najtańszych cenach:

TAPETY
FARBY
POKOSTY
KREDĘ do bielenia.

Skóry

podeszwowe, wierzchnie, rymarskie, pantoflarskie

w dużym wyborze poleca

Składnica Skór
Cz. Balcerowicz
Brodnica n. Drw.

Kapelusze

modelowe, wiosenne nadeszły we wielkim wyborze podług najnowszych żurnali

przeróbki jak nowe oraz duży wybór różnego rodzaju

towarów krótkich i bławatów

poleca po najtańszych cenach firma

H. ŁUGIEWICZ,

Nowe Miasto, 19 Stycznia 3.

ROWERY

od 90,— zł „Otello”, „Lux”, „Korona” i t. p.

Pasy zapędowe skórzane i balaloidowe (gumowe)

Wózki dziecięce

przybory elektrotechn.
baterie anodowe i kieszonkowe stale świeże

tylko w firmie

WANTOWSKI,

skład broni
Brodnica, D Rynek 17.

Ekspedientka

dzielna do składu konfekcji, bławatów i galanterii potrzebna od zaraz.

Zgłoszenia od godz. 5 — 6.

Cz. Balcerowicz i St. Wdzięczkowski

Brodnica, Przy moście.

Polecam

Nasiona bua ków

oryginalne Wiechmanna Ekendorfy żółte, czerwone i półcukrowe

Fr. Tysler, Lubawa.

Gospodarstwo

42 morgowe pszennej i żytniej ziemi, żywy i martwy inwentarz bez długu sprzedam zaraz

Józef Kasprowicz,
Pomierki, poczta Rożental.

Oddam w dzierżawę

karczmę z detal. sprzedażą nap. alkoh. oraz salę. Na mieszkanie 2 pokoje.

Kto? wskaże eksp. „Drwęcy” Lubawa.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

Powiatu Lubawskiego w Nowym Mieście Lub.

KKO - Posiada Oddział w LUBAWIE - KKO

Zakres czynności: Udziela pożyczki wekslowe jak i pod zastaw papierów wartościowych Kupuje papiery procentowe państwowe. Otwiera rachunki czekowe (bieżące) Załatwia przekazy oraz inkaso weksli i innych dokumentów.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe od 1 zł począwszy (książeczki imienne, na okaziciela i za hasłem)

Gwarancja wkładów oparta jest nietylko na własnych kapitałach KKO, lecz również zabezpieczona jest całym majątkiem i dochodami Lubawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

Książeczki oszczędnościowe KKO są przyjmowane przez państwowe, wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadia przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Tajemnica lokat i wkładów w KKO ustawowo chroniona.

— Wydaje skarbonki —

Lokal Kasowy otwarty dla publiczności codziennie od godz. 8,30 do 15-tej, w soboty do 13-tej

---

Z dniem 1. 4. 1939 r.

przenoszę mój

Skład kolonialny

z ulicy Kościuszki 17 (Hotel Bona)

na Rynek nr. 8 w dom p. Pawłowskiej

Dziękując Szanownej Klienteli za dotychczas mi okazaną życzliwość, proszę uprzejmie o dalsze poparcie mojego przedsiębiorstwa. Staraniem moim będzie i nadal Szan. moją Klientelę zadowolić

Z poważaniem

JULIAN CHEŁKOWSKI

Nowe Miasto Lubawskie.

WYBOROWE MIESZANKI

kaw palonych - ziarnistych

mieszankę III 1/8 kg zł 1.00
„ II „ „ „ 1.10
„ I „ „ „ 1.20

dla cierpiących na serce i nerwy kawę ziarnistą

bez kofeiny

100 grm. zł 1,20
1/8 kg. „ 1.45

poleca

F-a Stanisław Rost,

Nowe Miasto Lub.

Rynek 23. skrz. poczt. 18 Telef. 36.

Polecam:

do siewu

jęczmień, owies, koniczyny

inne gatunki zboża oraz makuchy lniane, rzepakowe. Prima otręby żytnie i pszenne

Leon Murawski, Lidzbark
ul. Zamkowa 6 — tel. 53.

Odlewy

żeliwne

do maszyn rolniczych i przemysłowych oraz **ruszta do opału miałem**

dostarcza odlewnia firmy

„UNIA“ sp. akc.

Brodnica.

UWAGA Stolarze!

Polecam w różnych wielkościach i grubościach

dyktę klejoną

po cenach konkurencyjnych.

WŁ. TRUSZCZYŃSKI
skład żelaza
Nowe Miasto, Rynek 9
Tel. 91

Opryskiwacze

do drzew i krzewów

dostarcza po tanich cenach

„UNIA“ sp. akc.

Brodnica.

Skóry surowe

wszelkiego rodzaju,
włosie końskie
wosk pszczeli

kupuje i płaci najwyższe ceny

Składnica Skór,
Cz. Balcerowicz,
Brodnica
przy moście telef. 111.



Fabryka w Warszawie

Żyłki, spławiki, haczyki, łańcuszki, ze specjalnego drutu stalowego, karabinki, łączniki, kółeczka sprężynowe, sznurki konopiane, jedwabne i emaliowane

oraz **błystki** na wszelkiego rodzaju ryby drapieżne poleca

KSIĘG. „DRWĘCA“
Nowe Miasto.

PLAC

budowlany obok bekoniarni sprzedam.

A. Krajnik, Brodnica
M. Pole 44

Z powodu przeprowadzki

sprzedam okazyjnie

sypialnię białą sperowaną, kuchnię, przedpokój, tapczan stół okrągły rozciągany biały i 4 białe krzesła

Nowe Miasto, Rynek 13 I ptr.

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią wydzierżawi Szudziński,
Nowe Miasto, Łąkowska.

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę Palmową.

EWANGELIA,

napisana u św. Mat. w rozdz. XXI. w. 1—9

W on czas, gdy się przybliżał Jezus ku Jeruzalem i przyszedł do Betfagi, do Góry Oliwnej, tedy posłał dwu uczniów swoich, mówiąc im: Idźcie do miasteczka, które jest przeciwko wam, a natychmiast znajdziecie oślicę uwiązaną i ośle z nią, odwiążcie i przywiedźcie mi. A jeśliby wam kto co rzekł, powiedzcie: iż Pan ich potrzebuje, a zarazem puści je. A to się wszystko stało, aby się wypełniło, co jest powiedziane przez Proroka mówiącego: Powiedzcie córce Syońskiej: Oto król twój idzie tobie cichy, siedzący na oślicy i na oślęciu, synu podjarzemnej. Szedłszy tedy uczniowie, uczynili, jako im rozkazał Jezus. I przywiedli oślicę i oślę i włożyli na nie odzienia swoje, a jego wsadzili na nie. A rzesza bardzo wielka słała szaty swoje na drodze, a drudzy obcinali gałązki z drzew i na drodze słali. A rzesze, które uprzedzały i które pozad szły, wołały, mówiąc: — Hosanna Synowi Dawidowemu! Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie! Hosanna na wysokościach!



Szwedzki następca tronu zapala znicz u Grobu Nieznanego Żołnierza w Paryżu. Książe jest honorowym kapralem francuskiej piechoty.

Wielki Tydzień.

Niedziela Palmowa.

Ostatnia niedziela W. Postu zwie się palmową, gdyż w tym dniu przed sumą kapłan święci palmy na pamiątkę owych gałązek palmowych, z którymi lud witał Chrystusa Pana, wjeżdżającego do Jerozolimy. Po święceniu palm odbywa się procesja, która zatrzymuje się zewnątrz kościoła przed drzwiami zamkniętymi, wewnątrz kościoła pozostaje organista, który śpiewa na przemian z kapłanem, stojącym przed kościołem. W końcu uderza kapłan krzyżem we drzwi i wchodzi do kościoła. Ta procesja z palmami wyobraża wjazd triumfalny P. Jezusa do Jerozolimy. Drzwi zamknięte kościoła przypominają, że niebo było zamknięte dla ludzi przed przyjściem Chrystusa i tylko przez Jego śmierć krzyżową zostało otwarte. Śpiewacy (wzgl. organista), wewnątrz kościoła zamknięci, wyobrażają aniołów, palmy zaś w rękach wiernych odznaczają dobre uczynki, którymi zabiegać mamy drogę Zbawcy, abyśmy z nim weszli do nieba. Z radością z powodu triumfu P. Jezusa w niedzielę łączy się smutek wobec zbliżającej się Jego męki i dlatego czyta się na Mszy św. ewangelię o Męce Pańskiej czyli Pasję. Od niedzieli palmowej rozpoczyna się Tydzień Wielki i Święty z powodu tajemnic, które w nim są obchodzone. (Podczas Pasji wierni stoją).

Wielki Czwartek.

Wielki Czwartek słusznie w liturgii Kościoła nosi miano Wieczerzy Pańskiej. Dzień ten bowiem przypomina nam swą wiekopomną chwilę, kiedy to P. Jezus w przeddzień Swej męki podczas ostatniej wieczerzy ustanowił Najśw. Sakrament, jest to zatem dla nas Wielki Czwartek prawdziwym dniem radości z powodu ustanowienia Sakramentu Ciała i Krwi Pańskiej, lecz zarazem dniem głębokiego smutku, bo z nim rozpoczyna się w Ogrójcu gorzka męka Zbawiciela naszego. Na znak radości odprawia się msza św. tego dnia w kolorze białym i uderza się na Gloria we wszystkie dzwony i dzwonki. Na pamiątkę ostatniej wspólnej wieczerzy Pańskiej odbywa się też w kościołach naszych w Wielki Czwartek Komunia św. wspólna, zwykle we Mszy św. o godz. 9. Poza tym nie powinno się komunikować aż do Rezurekcji w I-sze święto Wielkanocne.

Jak zaś niegdyś po ustanowieniu Sakramentu Ołtarza natychmiast zaczęła się męka Pańska, tak też po odśpiewaniu Gloria odrazu w kościele milkną dzwony i organy aż do Wielkiej Soboty. Zamiast dzwonków w tym czasie używa się grzechotek. Podczas Mszy św. w tym dniu konsekruje kapłan trzy hostie, jedną z nich spożywa, druga przeznaczona jest do liturgii Wielkiego Piątku, trzecia do monstrancji u grobu Pańskiego.

Po skończonej Mszy św. przenosi się w procesji Najśw. Sakrament do t. zw. piwnicy, urządzonej u nas w zakrystji, gdzie pozostaje aż do następnego dnia. Na pamiątkę bolesnego obnażenia P. Jezusa po nabożeństwie obnaża się wszystkie ołtarze, po Mszy św. zostawia się tylko krzyż zasłonięty.

W katedrach w Wielki Czwartek odbywa się jeszcze święcenie olei św. i uroczyste umywanie nóg. Jak niegdyś Zbawiciel tegoż dnia apostołom swoim, tak biskup umywa nogi dwunastu ubogim starcom.

Wielki Piątek.

W Wielki Piątek obchodzimy pamiątkę krwawej ofiary P. Jezusa na krzyżu, a zarazem pogrzeb Zbawiciela, stąd dzień ten w całym roku kościelnym jest dniem smutku i żałoby. Wszystko, co spostrzegamy w kościele, tchnie głęboką żałobą i nastraja do smutku. Przy rozpoczęciu nabożeństw świece nie palą się, żaden dzwon się nie odezwie, również organy milczą. Kapłan w ornacie żałobnym przystępuje do ołtarza i u jego stóp rzuca się twarzą na ziemię. Podniósłszy się po cichej modlitwie, wchodzi na stopnie ołtarza. Teraz następują: czytanie dwóch rozdziałów pisma św. Starego Testamentu, odnoszących się do śmierci Zbawiciela, po czym odmawia się Pasję według ewangelii św. Jana. Dalej idą: modły uroczyste za Kościół, wszystkie stany i potrzeby ludzkości. Nareszcie adoracja czyli oddanie czci krzyżowi św.

Po ukończonej adoracji krzyż stawia się znów na ołtarzu, zapalają świecę i rozpoczyna się Msza św. tzw. sucha.

Nie ma tu bowiem właściwej ofiary mszy św., bo chleb przemieniony został już dnia poprzedniego, w Wielki Czwartek, a przemienienia wina w Krew Najśw. nie ma. Jest raczej tylko Komunia św., t.zn. kapłan pożywa Najśw. Sakrament, wystawiony ku czci wiernych, aż do rezurekcyj.

Wielka Sobota.

Wielka Sobota — to dzień, przypominający nam odpoczynek i pobyt P. Jezusa w grobie. Główne części nabożeństwa tego dnia stanowią: poświęcenie ognia, święcenie paschału, święcenie wody do chrztu św. i Msza św

Poświęcenie ognia dokonuje się przed kościołem. Razem z nim święci kapłan grona czyli 5 ziarnek kadzidła. Nowy ogień wyraża figurę — Chrystusa Pana, pozostającego jako światłość świata z grobu, w skale wykutego, z martwych. — Od poświęconego ognia zapala się świecę, od niej znów w czasie, gdy procesja wkracza do kościoła, trzy świece, zatknięte na tryangele, przy czym kapłan śpiewa: „Oto światłość Chrystusa!“ — organista zaś odpowiada: „Bogu niech będą dzięki!“.

Następuje dalej święcenie paschału, będącego symbolem zmartwychwstałego Zbawiciela; one pięć ziarnek kadzidła, zatamiętych w paschale przypominać nam mają pięć ran Chrystusowych Paschał ten aż do uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego pali się przy ołtarzu po stronie ewangelii.

Święcenie wody chrzestnej odbywa się w W. Sobotę dlatego, że w pierwszych wiekach w nocy przed Zmartwychwstaniem Pańskim udzielano dorosłym Chrztu św. W czasie Mszy św. jest ołtarz znowu przybrany świątecznie, a barwa szat kapłańskich biała; przy Gloria znów odzywają się organy, biją dzwony, a kapłan i chór na przemian trzykrotnie powtarzają radosny śpiew: „Alleluja!” Ze Mszą św. łączą się krótkie nieszpory zaraz po Komunii św.

Oto w krótkości obrzędy Wielkiego Tygodnia. Już dziś postanówmy sobie, że ze czcią głęboką i szczerym nabożeństwem w nich uczestniczyć chcemy. Naówczas i one przyczynią się do tego, że Jezusa coraz doskonalej poznając, goręcej też miłować będziemy.

Cesarz Wilhelm II o Piusie XII.

Berlin. Obecny Papież Pius XII, jak wiadomo, zajmował przez szereg lat stanowisko nuncjusza apostolskiego w Monachium, a następnie w Berlinie. W tym okresie nuncjusz Pacelli odwiedził raz byłego cesarza Wilhelma II. Było to w roku 1917. Wzmianka o tej wizycie znajduje się w pamiętnikach ekskaisera pt. „Wypadki i postacie z lat 1878—1918“. (Ereignisse und Gestalten aus den Jahren 1878—1918) Wilhelm II tak pisze o kardynale Pacellim:

„Pacelli jest człowiekiem wytwornym i sympatycznym, o wysokiej inteligencji i wielkiej ogładzie towarzyskiej. Jest to ideał katolickiego księcia Kościoła”.

Prymas Kanady o Polsce. Wzruszające słowa kard. Villeneuve.

Bawiący w Polsce prymas Kanady, kardynał Rodrigue Villeneuve w sposób następujący określił swoje wrażenie z pobytu u nas:

„Stwierdziłem imponujący rozrost sił Polski, młodej, prężnej, świadomej swych zadań w Europie, pełnej entuzjazmu i wewnętrznej harmonii. Również i kultura kraju i jej wysoki poziom obecny są chlubnym przedłużeniem waszej historii.

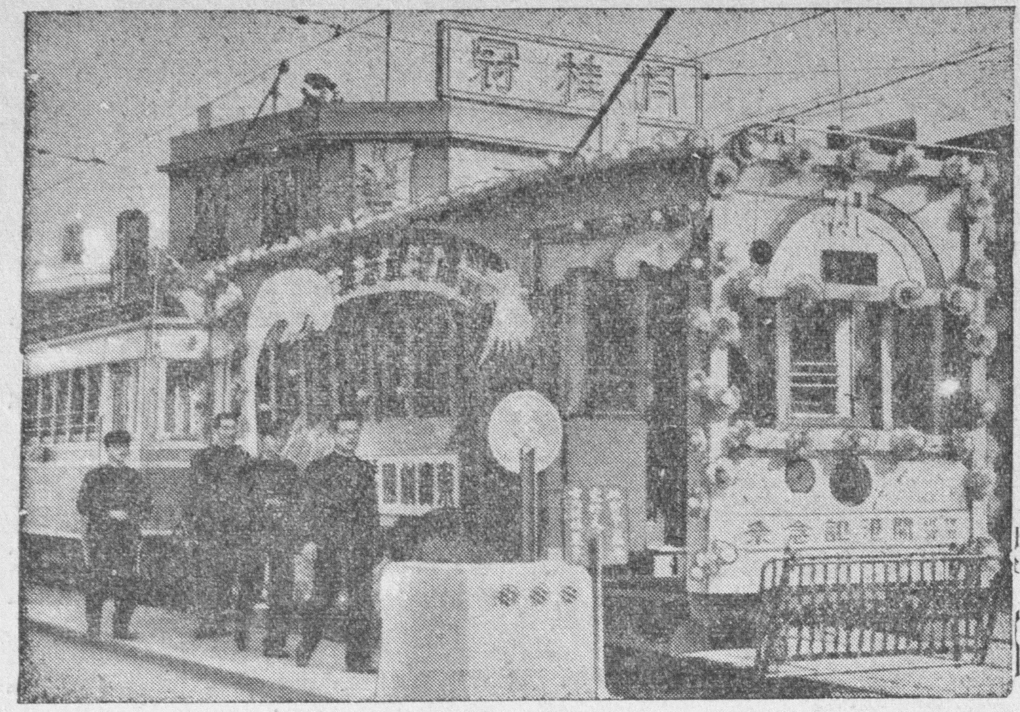
Szczególną uwagę zwróciłem na fakt wielkiego, gorącego patriotyzmu, dyskretnego, bez zbytecznych słów, ale gorącego do czynów. To spostrzeżenie napawa otuchą, zwłaszcza w zestawieniu z obecnym podnieceniem nastrojów w Europie. Stwarza to atmosferę pełną spokoju i poczucia bezpieczeństwa. Znalazłem Polskę silniejszą i piękniejszą, niż ją sobie wyobrażałem”.



Pierwsze oddziały wojsk zmotoryzowanych wkraczają do Pragi, witane owacyjnie przez Niemców, a milczeniem przez Czechów.



Pochód propagandowy na stadionie piłkarskim w Londynie podczas przerwy w meczu. Uczestnicy pochodu niosą transparent, zachęcający do wstępowania w szeregi armii.



Jokohama (Japonia) powitała wiosnę jak corocznie pochodami i festynami. Po ulicach krążą wozy tramwajowe, przybrane girlandami kwiatów.



Jak już donosiliśmy, w Chateauroux nastąpiło zderzenie się ekspresu Paryż—Tuluza z pociągiem towarowym. Ofiarą katastrofy — 15 osób zabitych i 30 rannych.

Targi Poznańskie — zapełnione.

Jeszcze nigdy na przestrzeni kilkunastu lat swego istnienia Targi Poznańskie nie zanotowały tak wczesnego jak w roku bieżącym napływu zamówień na stoiska. Dość powiedzić, że już obecnie na półtora miesiąca przed datą otwarcia — przeszło 90 proc. stoisk jest zajętych. O ostatnie miejsca ubiega się po kilkanaście firm.

W niektórych działach, jak np. w dziale elektrotechnicznym, zarząd Targów czuł się zmuszony „obcinać metraż", t. zn. przyznawać reflektantom stoiska o wiele mniejsze od zapotrzebowanych. Motywem tego zarządzenia była chęć dopuszczenia możliwie znacznej ilości wystawców — kosztem przestrzeni poszczególnych stoisk.

Tak np. nie było można w pełni zaspokoić życzeń Italii, która dla eksponatów swoich 82 firm, interesujących się rynkiem polskim, domagała się przestrzeni znacznie większej od możliwej do zarezerwowania.

Fakty powyższe zapowiadają duży sukces tegorocznym Targom Poznańskim.

Podoficer marynarki — biskupem.

Sufraganem ks. kard. Hinsleya, arcybiskupa Westminsteru, został mianowany ks. dr Mathew z diecezji Cardiff. Nowy sufragan otrzymał nominację, mając zaledwie 36 lat. Przed przywdzianiem sukni duchownej służył w marynarce angielskiej i otrzymał stopień bosmana (sierżanta). Dał się poznać nadto jako pierwszorzędny filolog.

Bata uciekł z Czech, zabierając z sobą 15 mil. koron.

Białogród. Czeski przemysłowiec Jan Bata odjechał z Lublany do Triestu, po kilkudniowym pobycie w swych fabrykach w Borowo pod Wuhowarem nad Dunajem. Bata zdołał podobno wywieźć z Czech 15 mil. koron, a według wiadomości dzienników zagrzebskich Bata zamierza wybudować jeszcze drugą fabrykę obuwia w mieście Novi Sad, którąby zatrudniła 8000 robotników W ubiegłą niedzielę, w różnych miastach Jugosławii odbyły się demonstracje szewców rzemieślników przeciwko zamiarom Baty.

Dzieciom polskim odmówiono udzielania zezwoleń na wyjazd do Polski.

Od szeregu lat dzieci polskie z Prus Wsch. napotykały na nieprzezwyciężone przeszkody w związku z wyjazdem do Polski na kolonie Tow. Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech. W bież. roku wszystkim dzieciom polskim z Prus Wschodnich odmówiono zezwolenia na wyjazd, tłumacząc, że w III Rzeszy jest dużo pracy, a mało rąk do jej wykonania, wobec czego wyjazd do Polski dziewcząt i chłopców polskich nastąpić nie może.

W tych warunkach wydaje się, że wymiana dzieci na kolonie letnie, organizowane przez właściwe organizacje polskie i niemieckie, w roku bież. nie dojdzie do skutku.

Jeżeli by do tego doszło, Polska winna być konsekwentna i nie dać pozwolenia dzieciom niemieckim z Polski na wyjazd do Niemiec na kolonie letnie.

Cała rodzina zginęła pod pociągiem.

Na przejeździe kolejowym w pobliżu Bolonii pociąg wpadł na rodzinę złożoną z ojca, matki i 3 dzieci, zabijając wszystkich. Wypadek nastąpił wskutek gęstej mgły.

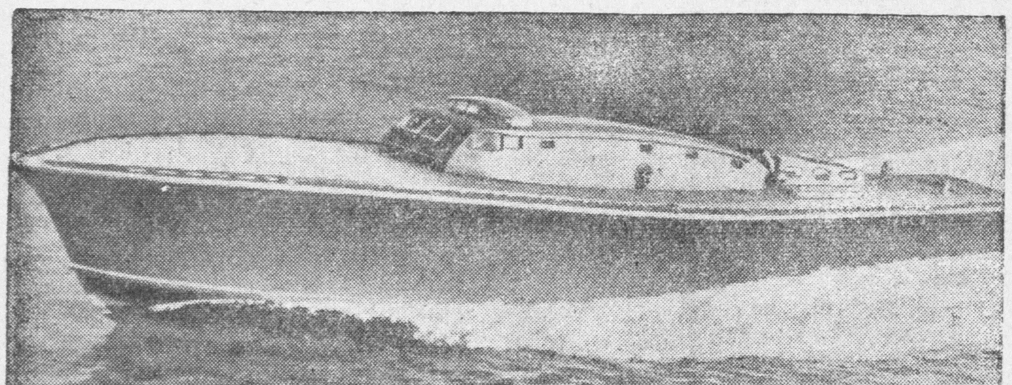
ZE SPORTU.

18-letni Jan Kula zwyciężył mistrza świata.

W Feldbergu zakończyły się międzynarodowe zawody narciarskie z udziałem Polaków i narciarzy niemieckich. Sensacyjną klęskę ponieśli Niemcy. Konkurs wygrał Norweg Soerenson skokami (76 i 79 m). II miejsce — zajął Polak Jan Kula (78 i 77 m), bijąc mistrza świata Niemca Bradle, który sklasyfikował się dopiero na 3 miejscu (72 i 75.5 m). Stanisław Marusarz zajął 6 miejsce (69 i 74 m). W slalomie pań po Christel Cranz (120 sek.), — zajęła II miejsce Helena Marusarzówna (154 sek.), a w kombinacji alpejskiej III miejsce.

Noji zwycięża Kusocińskiego.

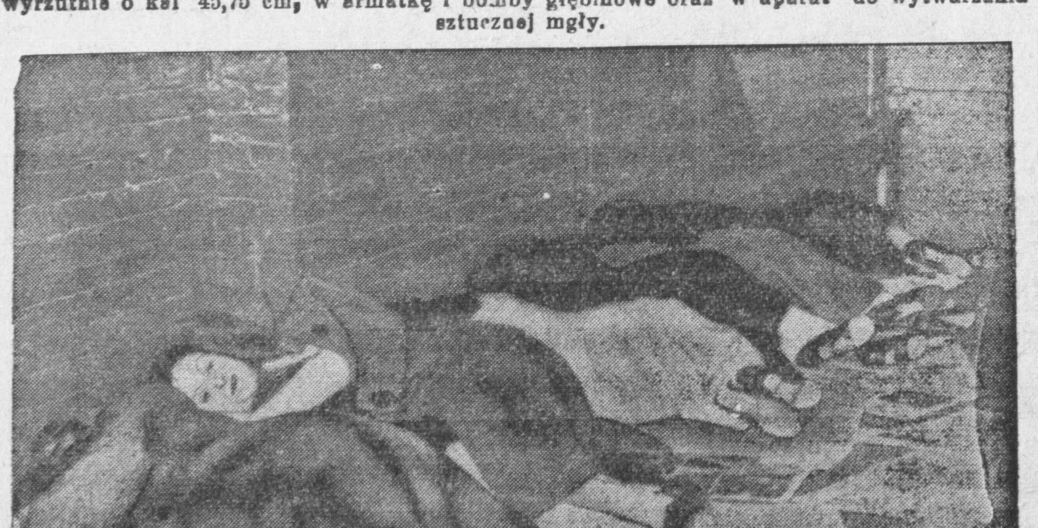
Wiosenny bieg na przełaj na dystansie ok. 4500 m przyniósł sensacyjny pojedynek między Nojim a Kusocińskim, który przegrał po zaciętej walce o 1 mtr. Czas Nojego 14 : 34 : 8, Kusocińskiego 14 : 34 : 9.



Na wodach wyspy Wight odbyły się próbne jazdy angielskiego torpedowca najnowszej konstrukcji. Torpedowiec długości 25 m, o sile 3 motorów 1000 KM, rozwija szybkość 50 mil morskich na godzinę. Łódź jest wyposażona w 2 wyrzutnie torpedowe 53 cm albo w 4 wyrzutnie o kal 45,75 cm, w armatkę i bomby głębinowe oraz w aparat do wytwarzania sztucznej mgły.



Kilka statków „czerwonych" władców Hiszpanii popłynęło do francuskiego portu wojennego Biserta w Tunisie. Tu zostały one internowane i rozbrojone.



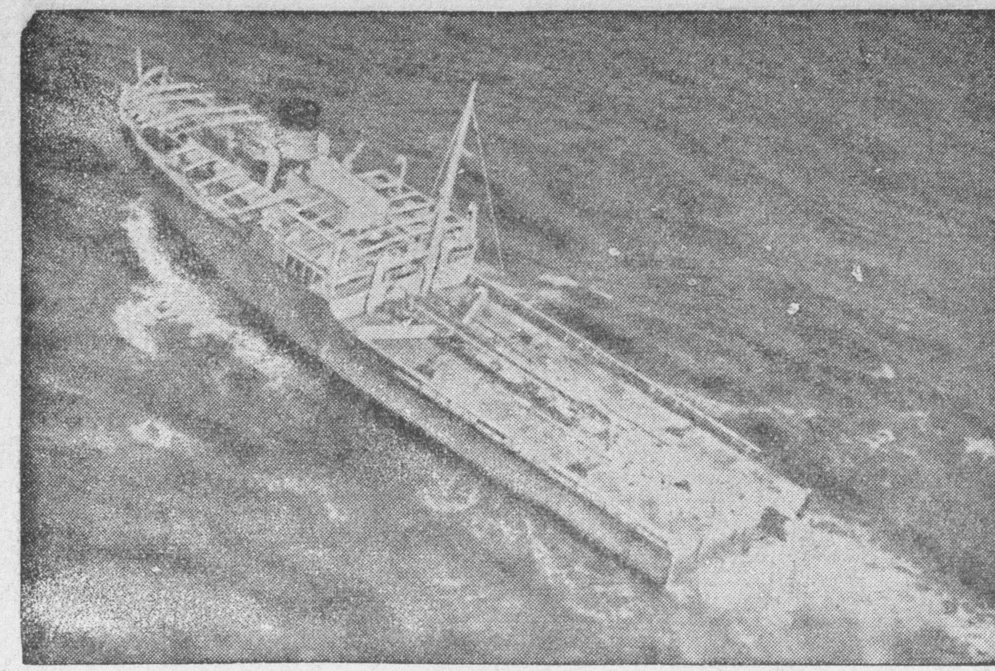
6 kobiet (na zdjęciu) nocowało przed biurem pośrednictwa pracy w Nowym Jorku, aby nazajutrz jako pierwsze ubiegać się o 12 wakujących posad.



Pewien obywatel Sidney (Australia) zamówił w fabryce rower trzyosobowy. W ten sposób uniknie sprzeczek między swymi synkami, którzy zawsze obaj pragnęli towarzyszyć ojcu.



W Halifax, w Kanadzie spłonął doszczętnie wielki hotel. 35 osób straciło życie. Na zdjęciu strażak, poszukujący wśród szczątków dalszych ofiar w ludziach.



Norweski statek transportowy „Jaguar" uległ w tajemniczych okolicznościach złamaniu na 2 części. Na obrazku widzimy połowę statku, holowaną do portu w Rotterdamie.



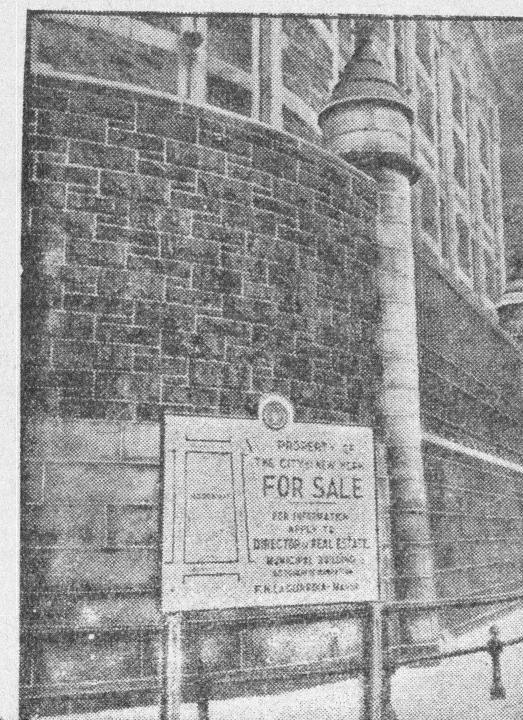
Siła zbrojna Niemiec.

Jawny wyścig zbrojeń Niemiec dobiega końca. Program ustalony 1936 r. przewiduje utworzenie 300 dywizji piechoty, z czego 30 dywizji zmotorowanych i 10 dywizji kawalerii.

Nowoczesna armia niemiecka posiadać będzie 10 500 czołgów i 9 tys. samolotów. Miesięczna produkcja samolotów wojsk wynosi obecnie 600. W r. 1938 5 dywizji wojsk zmotoryzowanych rozporządzało łącznie 6000 czołgami. Co do piechoty to Rzesza postawiła 100 dywizji na pełnej stopie wojennej. Poza tym narodowo-socjalistyczne związki paramilitarne mogą dać drugie 100 dywizji. Według urzędowych danych z 1938 r. w związkach tych przygotowywało się do przyszłych zadań wojennych 2 500 000 ludzi.

Czerwoni wymordowali personel szpitala.

Barcelona. W Vilasacra (prowincja Serona) w Katalonii odnaleziono 23 trupy zamordowanych przez brygad[illegible] narodową w czasie odwrotu cze[illegible] personel [illegible]ni-



[illegible] wystawiono na sprzedaż je[illegible]



B. mistrz świata w boksie Włoch Carnera wstąpił w związek małżeński z Niną Carassi.



Ameryka przeprowadza próby z nowymi aparatami oddechowymi dla pasażerów samolotów szybujących na znacznej wysokości.

Straszna tragedia urzędnika.

W szpitalu w Starogardzie leży chorych na tyfus 2 dzieci pracownika Monop. Tyt. Masłowskiego i 1 z nich już zmarło. Kilka dni przedtem zmarło 3 cie dziecko na tyfus, a on sam w tym czasie złamał nogę.

Kilka tygodni temu umarła na tyfus żona M. i 2 dzieci. Razem więc tyfus pozbawił nieszczęsnego człowieka żony i 4 ga dzieci.

Masowy powrót na łono Kościoła.

W Zamoyszczyźnie obserwuje się masowe przechodzenie rodzin wiejskich na wiarę rzymsko-katolicką. Np. we wsi Siedlisko liczba nawróceń wynosiła ponad 50 osób.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 1. IV. 6.30 Aud. poranna. 11.00 Aud. dla szkół. 11.15 Płyty. 12.03 Aud. połudn. 15.00 Wesoła aud. dla dzieci. 15.30 Muzyka obiad. w wyk. ork. salon. z Łodzi. 16.35 Aud chóralna. 17.00 Tr. nabożeństwa z kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla Polaków za granicą. 19.15 Z tajników mowy — fel 19.20 Koncert rozrywk. z Poznania. 21.00 Wesoły koncert. 21.45 Gwiazdy sceny, radia i ekranu przed mikrofonem. 23.15 Muzyka lekka i tan.

Niedziela, 2. IV. 7.15 Audycja poranna. 9.15 Tr. nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w W-wie. 11.00 Mu[illegible] 12.03 Poranek symf. z Wilna. 13.15 Cz[illegible] [illegible]biad. z Poznania. 14.40 Aud. dla d[illegible] [illegible] Konferencja wielkopos[illegible] [illegible]ryczne nastroje — koncert ze Lwowa. 17.25 Żywy Bóg — część 1 słuchowiska. 18.00 Koncert polskiej muzyki religijnej. 19.00 Powitanie wiosny — wiązanka melodii ludowych. 19.30 Płyty. 21.20 Muz. lekka w wyk. m. ork. PR. 22.10 Aud. w 90-tą rocznicę śmierci J. Słowackiego.

Poniedziałek, 3 IV. 6.30 Audycja poranna. 11.00 Aud. dla szkół. 11.15 Płyty. 12.03 Aud. południowa. 13.00 Aud. dla kupców i rzemieślników. 13.30 Chopin — aud. dla gimnazjów. 15.00 Chimera — aud. dla dzieci. 15.30 Muzyka obiadowa z Łodzi. 16.35 Najpiękniejsze kwartety klasyków wiedeńskich 17.25 Biały człowiek w Afryce — reportaż Lotha z Polskiej Wyprawy Badawczej do Afryki. 17.40 Utwory fletowe. 18.00 Aud. dla wsi, 18.30 Błogosławieństwo chleba — oratorium. 19.30 Koncert muzyki lekkiej ze Lwowa. 21.00 Recital fortep. Sari Hir. 21.30 Rozmowa wielkotygodniowa. 21.45 Koncert 22.12 Folklor różnych narodów — aud. słowno muz.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 1 IV. 10.00 13.00 Płyty 13.50 Wiad. z Pomorza. 18.00 Sztuka i zabytki Gdańska — fel. 18.15 Wojskowy koń remontowy — pog. roln. 18.25 Wiad. sport. z Pomorza. 22.55 Aktualności.

Niedziela, 2 VI. 8.45 Gdańsk na fali pomorskiej — aud. 13.05 Bydgoski przegląd teatralny. 14.40 Kazimierz Przerwa-Tetmajer — Ksiądz Piotr. 14.55 Pieśni wielkopostne w wyk. chóru Państw. Liceum Pedagogicznego żeńsk. w Inowrocławiu. 19.30 Muzyka kameralna (z punktu mikrofonowego w [illegible]

Po[illegible]

z P[illegible]

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

z dnia 28. 3. 1939 r.

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	64— 70
Mięsiste tuczone młodsze	52— 58
Mięsiste tuczone starsze	44— 48
Miernie odżywione	36— 40
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 66
Tuczone mięsiste	52— 56
Nietuczone, dobrze odżyw. starsze	44— 48
Miernie odżywione	36— 40
Krowy	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 70
Tuczone mięsiste	48— 58
Nietuczone dobrze odżywione	42— 44
Miernie odżywione	22— 30
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	64— 70
Tuczone mięsiste	52— 58
Nietuczone, dobrze odżywione	44— 48
Miernie odżywione	36— 40
Młodzież:	
Dobrze odżywione	36— 42
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	82— 92
Tuczone cielęta	72— 80
Dobrze odżywione	62— 70
Miernie odżywione	50— 60
[illegible]nki):	
[illegible] do 150 kg żywej wagi	106—110
[illegible] 120 kg żywej wagi	102—105
[illegible] żywej wagi	98—100
[illegible]	94—100